

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS
BARNEHAGE- OG UTDANNINGSAVDELINGEN

VEILEDNING

**ORIENTERING OM RETTEN TIL Å
KLAGE PÅ KARAKTERER**

GRUNNSKOLEN

Oslo august 2011

GENERELLE BESTEMMELSER

Dette er en orientering om de bestemmelsene som gjelder for å klage på karakterer. Orienteringen er skrevet for deg som er avgangselev i grunnskolen og dine foresatte. Hvis det er noe dere ikke forstår, bør dere spørre lærer eller rektor.

Bestemmelser om klager på karakter finnes i [forskrift til opplæringsloven kapittel 5](#).

Hva kan du klage på?

Du kan klage på alle karakterer som skal føres på vitnemålet. Det vil si at du kan klage både på standpunkt-karakterer og eksamens-karakterer.

Klageretten gjelder også hvis du ikke får standpunkt-karakter.

Hvis du klager på skriftlig eksamens-karakter, har du rett til å se besvarelsen din og til å få framlagt retningslinjer for sensuren, hos rektor. Når det gjelder andre karakterer, har du rett til å kreve begrunnelse for karakteren før du bestemmer deg for å klage.

Hvem kan klage på karakter?

Du som er elev, eller den du gir skriftlig fullmakt, har rett til å klage på karakter.

Hvis du er under 15 år, må dine foresatte samtykke i klagen. Foresatte til umyndig elev har selvstendig klagerett. Det betyr at de har rett til å klage selv om du ikke er enig i det.

Hvordan klager du?

Klagen må være skriftlig, og den må undertegnes av den som har rett til å klage (se ovenfor). Det må stå i klagen hva du vil klage på.

Hvis du klager på karakter etter skriftlig avgangsprøve, trenger du ikke å skrive en begrunnelse for klagen. Hvis du klager på standpunkt-karakter, på karakter i orden og oppførsel eller muntlig avgangsprøve, bør du begrunne klagen.

Klagen sendes til rektor. Rektor sender klagen din og uttalelser fra skolen til Fylkesmannen, som er klageinstans. Du skal ikke sende klagen din direkte til Fylkesmannen, det vil forsinke klagebehandlingen.

Når er klagefristen?

Klagefristen er 10 dager, og fristen regnes fra det tidspunkt du eller dine foresatte er gjort kjent med karakteren (eller burde gjort dere kjent med den). Hvis du ber om begrunnelse for karakteren, blir klagefristen avbrutt. Ny frist gjelder fra det tidspunkt du har fått begrunnelsen.

STANDPUNKTKARAKTER

Når skolen sender klagen din til Fylkesmannen, skal faglærers begrunnelse for karakteren legges ved. Det skal også legges ved en uttalelse fra rektor om hvordan skolen har behandlet saken. Du skal ha en kopi av skolens uttalelser.

Klagen din og opplysninger fra skolen vil sammen danne grunnlaget for Fylkesmannens behandling av saken.

Det er viktig å være klar over at Fylkesmannen bare skal ta stilling til om gjeldende bestemmelser for karaktersetting er fulgt. Fylkesmannen skal ikke overprøve lærerens faglige skjønn. Det betyr at Fylkesmannen ikke skal ta stilling til om karakteren din er riktig i forhold til det faglige nivået ditt.

Her ser du eksempler på bestemmelser som skal være overholdt:

- Faglærer skal beskrive hva du kan i forhold til kompetansemålene i læreplanen for faget.
- Vurdering i orden og oppførsel skal ikke være blandet sammen med vurdering i det enkelte faget.

Hvis du får medhold i klagen din, sender Fylkesmannen saken tilbake til skolen. Rektor og faglærer skal foreta en ny vurdering av saken, og rektor setter endelig karakter.

Du bør være klar over at et medhold i klagen ikke nødvendigvis fører til at du får en bedre karakter. Når rektor og faglærer foretar en ny vurdering, kan rektor bestemme om karakteren skal endres eller bli stående.

Den nye avgjørelsen skal begrunnes. Du kan ikke klage på den endelige karakteren.

KARAKTER I ORDEN OG OPPFØRSEL

Dersom du har fått karakteren Nokså god eller Lite god i orden og oppførsel, skal du ha fått et skriftlig varsel.

Hvis du klager på karakteren din, skal skolen legge ved uttalelser fra kontaktlæreren din og rektor, når klagen sendes til Fylkesmannen.

Skolen skal legge ved følgende dokumenter

- en fylldig begrunnelse for karakteren
- hvilke tiltak skolen har gjort for å rette karakteren
- hvilke karakterer du har fått i orden og oppførsel tidligere
- opplysninger som viser at du og dine foresatte har mottatt skriftlig varsel om faren for at ordens- og oppførselskarakteren kan bli satt ned
- utskrift av protokoll som viser hvordan skolen har behandlet saken, eventuell korrespondanse med hjemmet, og annen relevant dokumentasjon
- kopi av ordensreglementet på skolen

Du (eller dine foresatte) skal ha kopi av all dokumentasjon.

Hvis Fylkesmannen kommer til at det er grunnlag for å gjøre om vedtaket, er det Fylkesmannen (ikke rektor) som fastsetter ny karakter. Den nye karakteren vil bli fastsatt på grunnlag av de opplysningene som foreligger. Karakteren endres eller blir stående. Fylkesmannens avgjørelse er endelig.

SKRIFTLIG EKSAMEN

Ved klage på karakter etter skriftlig eksamen, oppnevner Fylkesmannen en klagenemnd som består av 3 medlemmer. Medlemmene i klagenemnda skal ikke ha sensurert besvarelsen din tidligere, og de skal ikke jobbe ved den skolen du går på.

Klagenemnda skal ta stilling til om karakteren du har fått, er urimelig. Hvis nemnda kommer til at karakteren er urimelig, skal det settes ny karakter.

Hvis karakteren blir endret, blir den vanligvis satt opp. Du bør imidlertid være klar over at det hender at karakterer blir satt ned etter klagebehandlingen.

MUNTLIG EKSAMEN

Ved muntlig eksamen kan du kun klage på formelle feil. Feilene må være slik at de kan ha hatt betydning for resultatet.

Rektor henter inn uttalelser fra sensor og faglærer, og sender disse sammen med sin egen uttalelse til Fylkesmannen. Kopi av uttalelsene skal sendes til deg (eller dine foresatte).

Dersom du får medhold i klagen, opphever Fylkesmannen karakteren din.

Hvis du ønsker det, kan det holdes ny eksamen for deg. Det skal trekkes fag på nytt og det er ikke sikkert du blir trukket ut i det samme faget. Du får melding om faget med samme frist som ved ordinær eksamen.